

i když pozůstalost je předlužena, avšak ve všech těchto případech je předpokladem, že pozůstalost byla dědici odevzdána (arg. §§ 797, 819, 820 a 821 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Zcela správně posoudily nižší soudy věc po stránce právní a stačí odkázati na vystižné důvody napadeného rozsudku, uznávající správnými i důvody soudu procesního. Důvody tyto nebyly vyvráceny vývody dovolání. Žalovaná se sice přihlásila k dědictví bezvýjimečně, avšak pozůstalost nebyla jí odevzdána, poněvadž na jmění pozůstalostní byl uvalen konkurs, čímž bylo řízení pozůstalostní vyřízeno, a poněvadž následkem toho není tu nic, co by dědičce bylo odevzdati. Věřitel zůstavitelův (žalobce) za tohoto stavu věci nemůže na žalované požadovati zaplacení své pohledávky za zůstavitelem, poněvadž jí pozůstalost nebyla odevzdána. Dědická přihláška o sobě ještě neodůvodňuje nárok žalobní. To vše již oba nižší soudy podrobně v důvodech svých rozsudků vyložily. Vývody, kterými se dovolatel snaží odůvodniti svůj odchýlný názor, jsou zcela liché, neboť nejsou s to, vyvrátiti správné důvody napadeného rozsudku, opřené o jasná ustanovení zákonná i o praxi československého nejvyššího soudu shodnou i s naukou, byť i odchýlnou od praxe bývalého vídeňského nejvyššího soudu, podle nichž ručí za dluhy zůstavitelovy jen dědic, jemuž pozůstalost byla odevzdána, kdežto před odevzdáním ručí jen pozůstalost a jen ona je pasivně legitimována. Pokud jde o výklad § 801 a 807 obč. z. jest připomenouti, že nelze vytrhovati tato ustanovení z celého souboru předpisů občanského zákona o právu dědickém a bez ohledu na ostatní předpisy vykládati doslov těchto dvou paragrafů a lze upozorniti na spis Ehrenzweigův (Erbrecht (1924), str. 329, 456, 484, 486, 489), na Ungerovo právo dědické — Erbrecht str. 188 nota 7 a na literaturu tam uvedenou proti zastancům odchýlného výkladu (Hasenöhrle Obligationsrecht II. vyd. str. 124, Kirchstetter III. vyd. str. 406), a proti rozhodnutím Glaser-Unger s t a r á řada 1863, 2030, 8257 a 13152. Konečně sluší připomenouti, že podle pozůstalostních spisů byl pravoplatně zamítnut návrh nynějšího žalobce, by pozůstalost byla žalované odevzdána. Pokud dovolatel popírá správnost názoru, že tu není majetku, jež by bylo lze odevzdati, činí tak marně, neboť pravoplatným zamítnutím návrhu, by byla pozůstalost odevzdána žalované přihlášené dědičce jsou vázány i soudy rozhodující o žalobě proti dědičce o zaplacení zůstavitelova dluhu.

Čís. 12264.

Mimosoudní výpověď, při níž nebyly splněny náležitosti §§ 565 a 562 c. ř. s., není sice soudně vykonatelná, má však účinek zrušující nájemní poměr podle občanského práva.

Rekurs vypovězeného na ministerstvo veřejných prací nenahrazuje námítky proti výpovědi z bytu, dané mu mimosoudně revírní radou.

Pro žalobu o vyklizení bytu při mimosoudní bezformální výpovědi není předepsána lhůta a může tato žaloba být podána i po uplynutí čtrnácti dnů po zrušení nájemního poměru.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1933, Rv I 2241/32.)

Žalovaný si najal byt ve státním domě, z něhož dostal rozhodnutím revírní rady ze dne 13. července 1931 mimosoudní výpověď k 15. říjnu 1931. Proti výpovědi podal žalovaný stížnost na ministerstvo veřejných prací, jež ji zamítlo. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se československý stát na žalovaném vyklizení bytu. Procesní soud prvního státního soudu uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Žaloba uvádí, že žalovanému byla dána výpověď pro nedodržování domovního řádu. Jde tedy o výpověď, která vyplynula z domovního řádu, podle kterého, jak žalující strana v odvolání tvrdí, nájemní smlouva vždy jest vypověditelná. Výpověď byla dána revírní radou s účinností k 15. říjnu 1931. Žalující strana sama tvrdí, že tu nejde o mimosoudní výpověď ve smyslu § 565 c. ř. s. a v odvolání tvrdí, že výpověď dána byla obyčejně, nikoliv podle § 565 c. ř. s. Jde tudíž o obyčejnou bezformální výpověď. Žalující strana netvrdila, aniž důkazy o tom nabídla, že tato bezformální výpověď má právní účinnost mimosoudní nebo soudní výpovědi ve smyslu c. ř. s. Z toho, že žalovaný měl podle domovního řádu právo podati rekurs na ministerstvo veřejných prací, nelze usuzovati, že oné bezformální výpovědi uvedená účinnost přísluší. Žalující strana naopak tvrdí, že tato výpověď nikdy nemohla nabýti exekuční vykonatelnosti, z čehož vyplývá, že výpověď mimosoudní nebo soudní výpověď v civilním soudním řádu uvedenou nahraditi nemůže. Jakou právní účinnost měla míti tato mimosoudní avšak bezformální výpověď? Tím, že žalovaný podal rekurs na ministerstvo, dal jasně na jevo, že výpověď nepřijímá. Že ministerstvo veřejných prací rekursu žalovaného nevyhovělo, nemůže změnití nic na povaze této bezformální výpovědi. Ježto žalovaný bezformální výpověď nepřijal, nedošlo ke smlouvě toho obsahu, že žalovaný musí byt vykliditi. Žalobě, která jest označena jako žaloba o vyklizení, třeba jest základu právního titulu a jako takový uvádí se jen bezformální mimosoudní výpověď. Žalobní nárok předpokládá již závazek žalovaného smluvní objekt vykliditi. Takovýto závazek nemůže ona výpověď založiti. Neboť, kdyby tu byl takový závazek, předpokládalo by to, že podle ustanovení domovního řádu nahrazuje tato výpověď mimosoudní výpověď ve smyslu c. ř. s. což, jak svrchu uvedeno, žalující strana vůbec netvrdila. Pakli by však tato výpověď podle ustanovení domovního řádu byla tak účinnou, jako mimosoudní výpověď ve smyslu c. ř. s., podává se nutný závěr, že by tato pravoplatná výpověď byla exekučně vykonatelná, což žalující strana sama popírá. Odvolací soud neshledává tudíž žádný účinný titul, na který by se žaloba opírala, a musel tudíž

žalobu zamítnouti. Avšak, i kdyby šlo o výpověď, kterou by bylo pokládati za právně účinnou, nenabídla žalující strana důkaz a nedokázala, že tato výpověď ostatní ustanovení § 575 c. ř. s. o obnovení nájemní smlouvy derogovala. Těchto ustanovení musí býti tedy použito na souzený případ. Odvolací soud vyslovuje právní názor, že žalující strana, předpokládajíc, že jde o právně účinnou výpověď, musela do 14 dnů, co prošla lhůta k vyklizení, t. j. dne 29. října 1931, nejpozději však 14 dnů po doručení ministerského rozhodnutí o vyklizení vypořezaného bytu vésti exekuci proti nájemníku, chtěla-li zameziti, by výpověď opět nepozbyla účinnosti. To se však nestalo. V odvolání žalující strany se sice tvrdí, že se v zákoně nikde neuvádí, že žaloba o vyklizení musí býti podána do 14 dnů ve smyslu § 575 c. ř. s. Na to jest odpověděti, že žalující strana dovolává se tu výjimky z onoho zákonného ustanovení, kterého jak z rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 368 sb. vychází, na tento případ jest obdobně použiti, kterážto výjimka v zákoně nemá opory.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání z důvodu nesprávného právního posouzení věci jest příznatí úspěch. Není závady, by výpověď nebyla dána mimosoudně s platným účinkem i bez zachování náležitostí §§ 565 a 562 c. ř. s. ústním nebo písemným jednostranným projevem strany vypovídající o tom, že a od které doby má býti určitý nájemní poměr zrušen. Taková mimosoudní výpověď postrádá ovšem soudní vykonatelnosti a má jen účinek zrušující nájemní poměr podle občanského práva (§ 1116 obč. zák.). Odvolací soud zdůrazňuje, že v souzeném případě byla dána žalovanému revírní radou pro nedodržování domovního řádu tříměsíční výpověď od 15. července 1931 s účinností k 15. říjnu 1931, proti níž však žalovaný námitky ve smyslu § 566 c. ř. s. nepodal, spokojiv se jen stížností k ministerstvu veřejných prací, jež však podle uvědomění ze dne 17. listopadu 1931 byla zamítnuta. Rovněž bylo zjištěno, že z nájemní smlouvy nevyplývá, že smlouva byla ujednána na určitý čas. Odvolací soud projevil názor, že žalovaný rekusem k ministerstvu veřejných prací dal dostatečným způsobem najevo, že mimosoudní bezformální výpověď nepřijímá, takže nedošlo mezi stranami k úmluvě, jež by mohla býti podkladem závazku žalovaného k vyklizení bytu, a že se proto žalobě na vyklizení bytu nedostává účinného titulu. Nejvyšší soud tento názor odvolacího soudu neschvaluje, neboť výpověď jest jednostranným projevem vůle strany vypovídající, který nabývá účinnosti, nebyly-li proti němu podány včas námitky podle § 566 c. ř. s. To se v souzeném případě nestalo a rekurs podaný žalovaným na ministerstvo veřejných prací tyto námitky nahraditi nemůže, nehledíc ani k tomu, že nebyl úspěšný. Byl tudíž mimosoudní bezformální výpovědi mezi stranami nájemní poměr zrušen s účinností ode dne, jímž končila lhůta k vyklizení, nejpozději však po doručení uvědomění o rozhodnutí ministerstva

veřejných prací žalovanému. Žalovaný, jak jest mezi stranami nesporné, byt nevyklidil, dále ho užívaje, a žalobce podal na něho dne 23. února 1932 žalobu o vyklizení bytu. Názor dovolatelův, že pro podání žaloby o vyklizení bytu při mimosoudní bezformální výpovědi není předepsána lhůta a že tudíž žaloba může býti podána i po uplynutí čtrnácti dnů po zrušení nájemního poměru, jest správný. Ustanovení § 575 třetí odstavec c. ř. s., podle něhož mimosoudní výpověď, proti níž nebyly včas podány námitky, pozbude platnosti, jestliže se ve čtrnácti dnech potom, kdy nastala doba pro vyklizení nebo převzetí najatého předmětu určená, nenavrhne exekuce pro toto vyklizení, se nehodí na souzený případ proto, že zde nejde o výpověď formální, tvořící již o sobě exekuční titul; ani ustanovení § 569 c. ř. s. nelze tu použít, poněvadž tu není nájemní poměr, jenž by zanikl vypršením času, aniž by bylo ke zrušení smlouvy zapotřebí výpovědi. Zaujal-li tudíž odvolací soud v souzeném případě jen stanovisko § 575 c. ř. s., neposoudil věc po stránce právní správně; tuto žalobu nelze ani podle § 569 c. ř. s., k němuž žalovaný v dovolací odpovědi odkazuje, pokládati za opožděnou. Okolnost, že žalovaný i po zrušení nájemního poměru bytu dále užíval, a že žalobce žalobu podal až dne 23. února 1932, nemůže býti žalobci na újmu, a zejména z ní nelze nutkavě a beze vší pochybnosti vyvozovati, že žalobce vypovězený nájemní poměr mlčky obnovil, ježto se to mohlo státi také z ohledů na žalovaného, aby měl čas opatřiti si jiný byt.

Čís. 12265.

Nároku ze správy lze se vzdáti i činem konkludentním. Převedení věci u vědomí, že jest cizí, jest konkludentním činem, vzdáním se mlčky. Koupěna-li věc (kůň), ač prodatel ručení odmítl, jest v tom kupitelův souhlas s odmítnutím ručení.

Při lstivém zamlčení vady ani vzdání se nevyklučuje nárok ze správy. Lstivým jest zamlčení, stalo-li se úmyslně, by tím byl druhý smluvník přiveden k rozhodnutí, jež by jinak neučinil. Znal-li prodatel vady koně a neoznámil-li je kupiteli, mohlo by po případě býti lstivým prohlášení prodatelovo, že za nic ručiti nemůže.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1933, Rv II 528/31.)

Žalobu kupitele koně na prodatele o zrušení kupní smlouvy a o vrácení kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Dovolatel odůvodňuje svůj nárok tím, že kůň není způsobilý k hospodářským účelům, pro něž byl koupěn a zač se žalovaní zaručili, ač o vadách koně věděli a je zamlčeli. Soudy zamítly žalobu proto, že kůň